



Advies nr 57/2013 van 27 november 2013

Betreft: Adviesaanvraag inzake het voorontwerp van decreet houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest (CO-A-2013-061)

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer;

Gelet op de wet van 8 december 1992 *tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens* (hierna WVP), inzonderheid artikel 29;

Gelet op het verzoek om advies van Minister-president Kris Peeters ontvangen op 07/11/2013;

Gelet op het verslag van de heer Frank Schuermans;

Brengt op 27 november 2013 het volgend advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. De Commissie wordt gevraagd een dringend advies uit te brengen over het voorontwerp van decreet (hierna ontwerp) houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest.

II. CONTEXT

2. Het proces 'inname van het openbaar domein ten gevolge van werken of een manifestatie' is een complex proces waarbij veel informatie moet worden uitgewisseld tussen verschillende partijen en waarvan de doorlooptijd bij complexe werken lang kan zijn. De overheid heeft al verschillende elektronische instrumenten ontwikkeld die de planning, de uitvoering en de coördinatie van dit proces ondersteunen. Het Generiek Informatieplatform Openbaar Domein (hierna GIPOD) moet er voor zorgen dat de informatie-uitwisseling tussen en de aansturing van deze verschillende toepassingen optimaal verloopt.
3. GIPOD zorgt voor een betere afstemming van het gebruik van het openbaar domein door verschillende diensten. Geplande innames van de openbare weg, zoals infrastructuurwerken, werken van nutsbedrijven en manifestaties, worden in het GIPOD verzameld. Zo kan de hinder in tijd en ruimte voor de weggebruiker zoveel mogelijk beperkt worden door synergie- en conflictmanagement. Omleidingen kunnen beter op elkaar afgestemd worden. Ook het grote publiek kan de GIPOD-informatie raadplegen via webdiensten voor ontsluiting van publieke GIPOD-informatie.
4. Het GIPOD platform werd uitgebouwd en wordt sinds de officiële lancering op 2 mei 2013 beheerd door het Agentschap voor Geografische Informatie Vlaanderen (AGIV) in samenwerking met volgende partners: het Agentschap Wegen en Verkeer, de Vlaamse Vervoermaatschappij De Lijn, de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VMSG) en de Vlaamse Raad van Netwerkbeheerders (VRN).
5. Vandaag is het ingeven van innames van het openbaar domein in het GIPOD gebaseerd op bereidwilligheid. Uiteraard hangt het welslagen van het GIPOD af van de nodige begeleiding en de correcte invoering van alle gegevens. Maar een verplichte invoering van gegevens in het GIPOD is noodzakelijk om het doel te bereiken. Hiervoor is een verplichtend decretaal kader noodzakelijk. Het decretaal kader werd opgesteld in nauw en constructief overleg met de nutssector (VRN), de belangrijkste wegbeheerders (AWV en de lokale overheden), de VVM De Lijn, de VMSG, het AGIV en de Vlaamse overheid.

6. In het decreet worden de taken van het AGIV vastgesteld. Het GIPOD staat of valt met goede informatie: vandaar dat in het decreet duidelijk aangegeven wordt door wie welke geplande werkopdrachten verplicht ingegeven moeten worden bij een inname van een openbare weg. De mogelijkheid tot synergieaanvragen en synergieën wordt voorzien, waarbij bijvoorbeeld netbeheerders gezamenlijk een sleuf op het openbaar domein maken en hierin de nodige leidingen leggen. Zo bekomt men minder hinder voor de omwonenden, handelaars en weggebruikers.
7. Indien voor een werkopdracht of een andere geplande inname (bv. door een manifestatie, markt,...) een omleiding wordt ingesteld, legt het decreet bepaalde vereisten op inzake de gewenste informatie, procedure, verantwoordelijkheden en termijnen. Daarnaast wijst het decreet op de verantwoordelijkheid om indien noodzakelijk, de gegevens tijdig aan te passen in het GIPOD. Tot slot wordt het gebruik van de informatie, inclusief de verwerking van persoonsgegevens vastgelegd. Gezien het verplichtend kader worden de nodige maatregelen voorzien voor de handhaving. Teneinde de nodige tijd te voorzien voor de betrokkenen om zich op het verplichtend karakter voor te bereiden, treedt dit decreet pas in werking 2 jaar na bekendmaking.

III. ONDERZOEK VAN DE ADVIESAANVRAAG

Algemeen

8. Uit de stukken¹ blijkt dat in het kader van het GIPOD, naast de eigenlijke en wezenlijke informatie (deze vermeld in artikel 8 tot en met 12 van het ontwerp en die geen persoonsgegevens uitmaken), ook een heel beperkt aantal persoonsgegevens worden bijgehouden. In GIPOD komen slechts op twee plaatsen persoonsgegevens voor: in het gebruikersbeheer en in de toepassing zelf waar bij wijzigingen de persoon staat die deze wijziging deed. Uiteraard moeten die persoonsgegevens van de geregistreerde gebruikers van GIPOD worden beschermd, wat het ontwerp overigens ook doet. Er kan evenwel gesteld worden dat GIPOD algemeen genomen een laag privacyrisico inhoudt.
9. Met betrekking tot de bepalingen van het ontwerp, formuleert de Commissie nog hiernavolgende specifieke opmerkingen.

¹ De aanvraag is vergezeld van een algemene toelichting, artikelsgewijze bespreking en een nota opgemaakt door de informatieveiligheidsconsulent van het AGIV over het gebruik van persoonsgegevens in het kader van het GIPOD-decreet.

De verantwoordelijke voor de verwerking van GIPOD

10. Artikel 15 van het ontwerp stelt dat *"In het kader van het GIPOD zullen er persoonsgegevens verwerkt worden. Het AGIV wordt daarbij aangewezen als de verantwoordelijke voor de verwerking, vermeld in artikel 1, § 4, eerste lid, van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens"*.
11. Het betreft hier een toepassing van artikel 1, § 4, tweede lid WVP.
12. AGIV zal, als verantwoordelijke voor de verwerking, de noodzakelijke maatregelen moeten nemen om de veiligheid van de verwerking van persoonsgegevens te verzekeren. AGIV beschikt over een consultant inzake informatieveiligheid en een informatieveiligheidsbeleid.
13. AGIV zal steeds de voorwaarden van de WVP in acht moeten nemen, alsook de toepasselijke machtigingen, zoals beraadslaging RR nr. 43/2011 van het sectoraal comité van het Rijksregister, gezien het gebruikersbeheer dat gebruikt wordt voor GIPOD het generieke AGIV gebruikersbeheer is waarvoor vermelde machtiging verkregen werd.

Finaliteit

14. Artikel 4 van het ontwerp stelt: *"Het GIPOD heeft tot doel om de informatiestromen, gerelateerd aan het proces van een geplande inname van de openbare weg in het Vlaamse Gewest, te optimaliseren en op die manier de hinder voor de maatschappij in haar geheel en de weggebruikers in het bijzonder te beperken"*.
15. Artikel 15, laatste lid van het ontwerp stelt verder: *"In het kader van het GIPOD worden persoonsgegevens verwerkt om het doel van het GIPOD, vermeld in artikel 4, te realiseren en om de taken uit te voeren die door dit decreet aan het AGIV worden toegewezen"*. Deze taken staan vermeld in artikel 5, eerste lid van het ontwerp: *"Met behoud van toepassing van de taken van het AGIV, bepaald door of krachtens andere decreten, wordt het AGIV belast met de volgende taken: 1° de ontwikkeling, de openstelling, het beheer, de dienstverlening en het vaststellen van de gebruiksvoorwaarden van het GIPOD; 2° de controle op de registratie van een natuurlijk persoon of rechtspersoon voor de toegang tot het GIPOD, alsook in voorkomend geval de wijziging, schorsing of opheffing van de registratie"*.
16. Het betreft hier een toepassing van artikel 4, § 1, 2° WVP.

Toelaatbaarheid

17. Wat betreft de persoonsgegevens in het AGIV gebruikersbeheer, heeft AGIV via beraadslaging RR nr. 43/2011 de toelating om naam, voornaam en rijksregisternummer te gebruiken met het oog op de organisatie en uitbouw van een toegangs- en gebruikersbeheer. Het gebruikersbeheer dat gebruikt wordt voor GIPOD is het generieke AGIV gebruikersbeheer waarvoor vermelde machtiging verkregen werd.
18. Geregistreerde gebruikers geven een expliciete ondubbelzinnige toestemming door het aanvaarden van de gebruiksvoorwaarden van AGIV. Deze aanvaarding is de uitvoering van wat de WVP in artikel 5 a) opgeeft als één van de redenen om persoonsgegevens te mogen verwerken.
19. Uit de GIPOD-gebruiksvoorwaarden² blijkt nog dat "*Persoonsgegevens van gebruikers die via het GIPOD zijn verzameld, worden gebruikt voor de uitvoering van deze overeenkomst of voor het beantwoorden van de contactopname van de gebruiker. De gegevens kunnen worden gebruikt voor niet-persoonsgebonden statistische doeleinden met het gebruik van het GIPOD*". Zo bekeken steunt de verwerking van de persoonsgegevens ook op artikel 5, b WVP.
20. Artikel 7 van het ontwerp stelt ten slotte dat: "*Elke natuurlijke persoon of rechtspersoon die het GIPOD gebruikt conform artikel 8 tot en met 12, registreert zich in het GIPOD (...)*". Zo bekeken steunt de verwerking van de persoonsgegevens ook op artikel 5, c WVP.

Proportionaliteit

21. Wat betreft de persoonsgegevens in het AGIV gebruikersbeheer, gaat het over naam, voornaam en rijksregisternummer. Hiervoor kan gewezen worden naar de beraadslaging RR nr. 43/2011.
22. Wat betreft de persoonsgegevens in de AGIV productieomgeving gaat het over de naam, voornaam en organisatie van de persoon die wijzigingen (werk, evenement, omleiding, e.d.)

² <http://www.agiv.be/gis/diensten/?artid=1741>

in een GIPOD-registratie doorvoert. Deze informatie kan dan gebruikt worden om bijvoorbeeld bijkomende inlichtingen te vragen, een expliciete vraag die AGIV van de geregistreerde GIPOD-gebruikers kreeg. Hierdoor wordt er tevens voldaan aan de proportionaliteitsvereiste (artikel 4, § 1, 3° WVP).

Toegang tot de persoonsgegevens binnen GIPOD

23. Organisaties en hun gebruikers die verplichtingen uit het ontwerp moeten respecteren moeten zich registreren en de nodige rollen aanvragen voor toegang tot het GIPOD. De naam, voornaam en organisatie van de gebruiker die wijzigingen (werk, evenement, omleiding, e.d.) in een GIPOD-registratie doorvoert zijn enkel intern zichtbaar (voor de andere geregistreerde gebruikers en voor het AGIV). Deze persoonsgegevens worden niet meegedeeld aan derden.
24. De beschikbaar te stellen set van informatie aan niet-geregistreerde gebruikers bevat geen persoonsgegevens, buiten de publieke contactgegevens die de GIPOD-applicatiebeheerder heeft opgegeven.
25. Het betreft hier een toepassing van artikel 16, § 2, 2° WVP.

Transparantie

26. Transparantie ten aanzien van de gegevenssubjecten met betrekking tot de verwerking van hun persoonsgegevens wordt verzekerd via de gebruikersovereenkomst met AGIV.
27. Het betreft hier een toepassing van artikel 9 WVP.

Veiligheid

28. Om te verifiëren en te garanderen dat de benodigde veiligheidsmaatregelen m.b.t. de gegevensbank zijn genomen, doet AGIV beroep op een veiligheidsconsulent. AGIV beschikt tevens over een informatieveiligheidsbeleid. De Commissie apprecieert dat en vestigt de aandacht erop dat het nemen van technische en organisatorische maatregelen nodig is in het licht van artikel 16 WVP en de aanbeveling van de Commissie nr. 01/2013 van 21 januari 2013.

Kwaliteit en bijwerking van ingevoerde data

29. Artikel 13 van het ontwerp stelt dat: *"Als de informatie, vermeld in artikel 8 tot en met 12, verandert na ingave in het GIPOD, passen de verantwoordelijke natuurlijke personen of rechtspersonen die informatie zo snel mogelijk en uiterlijk binnen drie werkdagen nadat ze kennis van die wijzigingen hebben gekregen, aan in het GIPOD"*. Artikel 14 van het ontwerp stelt dat: *"Elke natuurlijke of rechtspersoon is verantwoordelijk voor de juistheid van de informatie die hij invoert of aanpast in het GIPOD en voor de informatie die hij verstrekt aan het AGIV in verband met het GIPOD"*.
30. De Commissie onderstreept het belang van de correctheid van de ingevoerde informatie in GIPOD, door de dataleveranciers, ook al gaat het hier niet over persoonsgegevens. Gebeurt dit niet, dan kan dit leiden tot hiaten in de data waardoor mogelijke conflicten (bv. tussen werken en manifestaties) niet opgespoord kunnen worden. Dit is nochtans het doel zelf van GIPOD (door conflictmanagement de hinder in tijd en ruimte voor de burger, handelaar, weggebruiker,... zoveel mogelijk beperken bij inname van het openbaar domein) en dit is tevens de reden waarom het ontwerp ertoe strekt het invoeren van dergelijke data (werken, evenementen,...), dat actueel nog gebaseerd is op bereidwilligheid, verplicht te maken voor de gebruikers onderworpen aan de bepalingen van het ontwerp.

OM DEZE REDENEN,

de Commissie

brengt een **gunstig** advies uit met betrekking tot het voorontwerp van decreet houdende de uitwisseling van informatie over een inname van het openbaar domein in het Vlaamse Gewest.

De Wnd. Administrateur,

Voor de Voorzitter, afw.,

(get.) Patrick Van Wouwe

(get.) Stefan Verschuere,
De Ondervoorzitter